

Uvodna reč

ALEKSANDAR SPASIĆ

Narkotici na Internetu

Internet je postao supermarket prepun lekovitih biljaka, gljiva i drugih supstanci koje će korisnike „podići“, ali im mogu i teško naškoditi.

PRODAJA LEKOVA naglo je povećana poslednjih nekoliko godina kada se farmacija uključila u tokove elektronske trgovine preko Interneta. To je uticalo na sniženje cena lekova zbog povećane konkurenkcije, a takođe i olakšalo nabavku onima kojima je ovakva kupovina jednostavnija nego put do klasične apoteke. Međutim, previše često se prodaju i lekovi koji su potencijalno opasni, a odnedavno na Internetu cveta prodaja lekovitih biljaka, među kojima je i puno onih koje utiču na raspoloženje i sadrže manje ili više narkotičkih supstanci.

Jedna od biljaka koje se najviše prodaju preko Interneta je biljka *Salvia divinorum*, slična je menti, a plemena iz Centralne Amerike vekovima su je upotrebljavali.

Sada se na Internetu može kupiti jednak lako kao i knjiga, a popularnost stiče i bezbrojnim video snimcima na lokaciji YouTube, u kojima su „glavne zvezde“ ošamućeni i zbumjeni srednjoškolci i studenti. Broj poseta lokacijama koje prodaju Salviju i druge narkotike svakim danom je sve veći.

Kada je reč o snažnim narkoticima koji menjaju raspoloženje uživalaca a mogu se kupiti na Internetu, Salvija je samo vrh ledene bregi. I dok vlasti u mnogim zemljama suzbijaju ilegalnu Web prodaju steroida i lekova koji se isključivo izdaju na recept, prodaja supstanci kao što su kratom i meksički mak, delovanja nalik narkotikom i psihodeličnom, naprosto „cveta“ na Internetu. Čuvari reda i zakona su tek nedavno u nekim zemljama na to počeli da obraćaju pažnju, posebno u SAD.

Mrežne prodavnice kao što su Bouncing Bear Botanicals (www.bouncing

bearbotanicals.com) i Psychoactive Herbs (www.psychactiveherbs.com) prodaju mnoge supstance s narkotičkim svojstvima. Na lokaciji Psychoactive Herbs, na primer, može se kupiti kratom, koji je opisan kao „zamena za opijum“ i koji izaziva euforiju. Koliko još prošlog leta, na lokaciji eBay se za približno 15 američkih dolara za gram mogla kupiti Salvija, brzode-

lujući i snažan halucinogen koji se, prema rečima istraživača, može uporediti sa supstancom LSD (zabranjena prodaje takvih supstanci uvedena je na eBay u septembru).

Ako na lokaciji YouTube obavite pretraživanje po ključnoj reči „Salvia“, na primer, pronaći ćete nekoliko stotina svedočenja osoba koje su uzimali taj narkotik.

Sudeći prema broju poseta, popularnost takvih lokacija raste, što potvrđuju i kompanije Compete i Quantcast, specijalizovane za praćenje posećenosti lokacija. U njihovim izveštajima piše da je broj pojedinačnih posetilaca lokacija na kojima se prodaju legalne lekovite biljke bio prošle godine u porastu.

Prema podacima firme Compete, broj pojedinačnih posetilaca lokacije Boun-

cing Bear Botanicals je prošle godine povećan za 32 procenta i dostigao je 37.000 poseta svakoga meseca.

Odlučni tinejdžeri i lovci na uzbudnja svih uzrasta dugo su eksperimentisali s legalnim sredstvima za „uzdizanje“, tako što bi, primera radi, „duvali“ lepak, jeli semenje ladoleža ili pušili mačju travu. Međutim, stručnjaci upozoravaju da je Internet sve promenio – kao što je Web učinio dostupnijim proizvode koje je ranije bilo teško pronaći, omogućio je da se mnogo više sazna o jačim supstancama i da se one lakše pronađu i kupe.

Poboljšane su i tehnike za povećanje snage lekovitih biljaka. Stručnjaci naglašavaju da su prodavci naučili kako da izoluju i pojačaju mnoge psihoaktivne elemente u lekovitim biljkama, da bi ih kasnije prodali 30 ili 50 puta jače.

Sloan, vlasnik lokacije Bouncing Bear Botanicals, kaže da je prodor Interneta u područja kao što je Centralna Amerika omogućio da se i domorodačka plemena nađu na Internetu i da posrednicima prodaju izvorne lekovite biljke.

„Najednom su, koristeći polovni računar i modernsku vezu s Internetom, ta izolovana plemena došla do načina da prodaju biljke koje su im na dohvatu ruke“, dodaje Sloan.

Za roditelje je dovoljna nevolja kad otkriju da se u blizini škola u koje idu njihova deca šetaju trgovci opijatima. Međutim, još je gore kada roditelji shvate da je njihovo deci dovoljan samo jedan pritisak na dugme miša, pa da dečija soba postane izlog u kojem se trgovci narkoticima oglašavaju, reklamiraju i prodaju svoje ilegalne proizvode.

Aleksandar Spasić je direktor i glavni i odgovorni urednik časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.rs/archiva/aleksandar.